Polonia refuză să trimită o delegaţie la Berlin

Guvernul din Varşovia are asentimentul guvernului englez

Serviciul special al ziarului „Universul"

Varşovia, 31 (A.T.E.).- Cercurile competente din Varşovia judecă situaţia politică astfel:

Ideia trimiterii unei delegaţii poloneze la Berlin, care să primească condiţiile de pace, este considerată, în situaţia actuală, ca absurdă, şi deci nici nu merită să fie luată în discuţie.

Guvernul englez a considerat şi el astfel de propuneri ca nerealizabile, informând în acest sens guvernul german.

Polonia a fost informată de aceste propuneri în schimbul de păreri ce se ţine în mod permanent între Londra şi Varşovia.

Nimeni la Varşovia nu ia în serios asemenea propuneri. Polonia a fost şi este dispusă să ducă tratative cu Berlinul, însă prima condiţie pentru începerea tratativelor este ca Germania să dea dovadă de intenţii şi metode pacifice. In cercurile politice din Varşovia se subliniază că asemenea intenţii n'au fost manifestate de cancelarul Hitler. Astfel, cancelarul Hitler a ridicat în scrisorile adresate d-lor Daladier şi Chamberlain noui cereri teritoriale faţă de Polonia. Deasemenea, ocuparea Slovaciei de către trupele germane este o dovadă vizibilă de intenţiile agresive ale cancelarului Hitler. Starea plină de haos din regiunea frontierei, cauzată de agenţii cancelarului Hitler, este deasemenea îndreptată împotriva Poloniei.

Până când nu se vor stabili condiţiuni cari să asigure o atmosferă prielnică pentru tratative, nu poate fi vorba de întrevederi şi de discuţii.

Comunicatul oficial al agenţiei „Pat"

Varşovia, 31 (Rador). — Agenţia „Pat" transmite următorul comunicat:

Cercurile politice din Varşovia au reacţionat foarte categoric în ce priveşte comunicatul german care enumără „propunerile" germane privitoare la reglementarea relaţiilor polono-germane.

In aceste cercuri se declară că în încordarea marilor evenimente actuale, agresiunea germană a aruncat masca.

Este poate mai bine — se declară în aceste cercuri — că Germania se manifestă făţiş. Astăzi nimeni în lume nu va mai avea cea mai mică îndoială asupra ţelurilor agresive ale Germaniei, care vrea să calce în picioare principiile elementare ale vieţii internaţionale.

Păcat că un stat atât de mare este condus în aşa fel încât merge spre dezastru. Căci totdeuna în istorie, ori de câte ori s'a practicat o politică de alegere şi de creare arbitrară a principiilor morale şi a sistemelor politice, s'a întâmplat lucrul acesta.

Astfel, hotărîrea guvernului polon, prin care forţele defensive ale statului sunt aduse în stare de alarmă necesară, s'a dovedit îndreptăţit, tocmai în lumina enunţărilor germane pe cari le cunoaştem astăzi.

Guvernul polon ar fi totuş dispus să trateze pe picior de egalitate cu Germania

Varşovia, 31 (Rador).- Corespondentul agenţiei Stefani transmite:

In cercurile autorizate din Varşovia se declara Joi seara ziariştilor că guvernul polon continuă să fie dispus a trata cu guvernul german, dar pe picior de egalitate.

El nu va trimite în nici un caz o delegaţie la Berlin.

Intre timp, întreaga presă polonă afirmă din nou voinţa ireductibilă a Poloniei de a rezista, chiar cu armele, la orice revendicări teritoriale germane.

„Wieczor Warszawski" scrie că d. Hitler nu are altă alternativă decât sau să dea înapoi sau să înceapă războiul.

Un comentariu autorizat german despre mobilizarea Poloniei

Berlin, 31 (Rador). — „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz", ocupându-se de mobilizarea generală a Poloniei, scrie:

„Până acum polonii au considerat, pentru motive bine cunoscute, „ameninţarea intereselor lor vitale" drept un punct de plecare pentru toate acţiunile lor diplomatice şi militare.

Acum, Polonia vrea să se bazeze pe prevederile pactul de asistenţă anglo-polon, când anunţă că „acţiunile unei puteri europene ameninţă independenţa sau neutralitatea unui alt stat european". După toate aparenţele ea vrea astfel să pregătească ostilităţile cari — potrivit interpretării sale — din cauza condiţiilor menţionate ar atrage intrarea în vigoare a acordului.

Urmează de aci că Polonia preferă de pe acum să ajungă la punerea în vigoare a contractului cu Anglia, asigurându-l de „conţinutul" necesar, care i-a garantat ajutorul englez, în loc de a proceda în sensul în care înţelesese Anglia acordul, atunci când l-a oferit.

Aceasta înseamnă că Polonia preferă un conflict în locul unui acord încheiat în sensul vechilor revendicări justificate ale vecinului german.

Dacă Polonia crede că articolul 2 din pactul anglo-polon poate fi interpretat astfel prin argutii, ea se înşeală căci Slovacia nu este neutră în relaţiile sale cu Reichul, ci între această ţară şi Germania există strânse legături de solidaritate, cunoscute publicului mondial încă din Martie. Anumite schimbări, datorite poftei polonilor pentru anumite regiuni slovace au făcut în aşa fel încât guvernul din Bratislava a cerut Reichului să protejeze Slovacia şi integritatea sa. Pe de altă parte, după ce a obţinut libertatea cu ajutorul german, Slovacia s'a declarat spontan gata să conducă politica sa în acelaşi sens ca şi Reichul. De atunci, numeroase glasuri ale oamenilor politici răspunzători slovaci, ca şi glasuri de militari, n'au lăsat nici o îndoială asupra taberei în care s'ar bate slovacii astăzi, în cazul unui conflict.

Când a încheiat tratatul, Polonia şi Anglia ştiau că, date fiind relaţiile sale cu Germania, Slovacia nu va putea fi considerată ca un „stat neutru". De aceia Polonia a făcut de mult pregătiri militare cu caracter ofensiv la frontiera slovacă.

Reichul trebue să urmărească cu atenţie chipul rafinat în care Polonia, după ce a terminat pregătirile militare, pune la cale un conflict, întemeindu-se pe tratatul cu Anglia. Dar trebue să ne întrebăm numai până la ce punct va acoperi Anglia această tactică a Poloniei".

„Berliner Boersenzeitung", în aceiaşi chestiune, atrage atenţiu-asupra presupunerilor făcute de serviciile de informaţii străine şi între altele de „Times", că mobilizarea Poloniei s'a făcut din îndemnul Angliei. Nu putem controla acest fapt, spune ziarul. Nu ştim dacă presupunerea este exactă. Constatăm însă de pe acum marea răspundere pe care Anglia o ia asupra sa din cauza intransigenţei Poloniei.

„Deutsche Allgemeine Zeitung" subliniază că în timp ce între Berlin şi Londra au loc schimburi de vederi, ziarele londoneze se grăbesc să confirme cecul în alb dat Poloniei şi să arate că Anglia nu va face nimic pentru a influenţa Varşovia. Trebue să reflectăm serios, spune ziarul, asupra coincidenţei dintre comunicarea engleză la Varşovia privitoare la ultimele propuneri ale Fuehrerului şi mobilizarea generală polonă.

„Lokalanzeiger" subliniază un articol din „Kurjer Poranny" în care se arată că Polonia revendică, în orice caz, pentru ea puterea executivă la Danzig. „Iată deci că Polonia revendică, provoacă, pune condiţii, cere recompense, şi toate acestea pentru că se crede sigură de garanţia britanică".

Anglia va lupta pentru dreptul popoarelor

Londra, 31 (Rador). — Daily Telegraph de Vineri, comentând conţinutul comunicatului german de Joi seară, cu „propunerile" făcute Poloniei, scrie între altele:

„Este exclus ca Polonia să repete experienţa Austriei şi a Cehoslovaciei şi să meargă la Berlin pentru a i se impune o soluţiune „prin diktat".

Alternativa războiului este negocierea, dar o negociere în împrejurări cu totul altele decât acelea plănuite de germani. Fără voinţa Reichului de a admite egalitate de situaţie, toată bunăvoinţa arătată de cealaltă parte pentru o soluţionare paşnică nu este de niciun folos.

Danzigul şi coridorul au încetat acum de a mai fi principalul motiv al diferendului.

Ne vom lupta dacă suntem siliţi să luptăm. Vom lupta pentru dreptul popoarelor libere, de a-şi menţine existenţa lor separată într'o lume în care forţa nu este singurul drept".

Polonia nu mai recunoaşte actualul guvern slovac

Serviciul special al „Universului"

Varşovia, 31 (A. T. E.). — **In cercurile politice din Varşovia se constată azi, că, actualul guvern slovac nu reprezintă adevărata voinţă a poporului slovac.**

Pentru aceste motive, se crede că guvernul polonez nu va mai recunoaşte guvernul Tisso drept adevăratul guvern slovac.

MARE PANICA LA DANZIG

Varşovia, 31 (A. T. E. — Corespondentul din Danzig al ziarului „Wieczor Warszawski" anunţă:

Panica a ajuns la Danzig la punctul culminant. Haosul este mărit şi mai mult prin decretele pline de contraziceri ale autorităţilor.

In diferite părţi ale oraşului au fost lipite de necunoscuţi câteva afişe cu cuvintele: „Nu vrem să trecem la Germania. Danzigul să rămână oraş liber".

Arestarea unor funcţionari superiori din ministerul de comunicaţii polonez, în momentul când părăseau Senatul după tratative duse cu reprezentanţii oraşului, au produs o indignare profundă în cercurile poloneze şi nelinişte printre danzighezi.

RESTRICŢII LA CALATORIILE PE CAILE FERATE POLONE

Varşovia, 31 (A. T. E.). — *Cu începere de azi, s'au stabilit diferitele restricţiuni la călătoriile pe căile ferate.*

Nu se vor vinde bilete de tren decât la persoanele cari vor poseda un permis special din partea autorităţilor militare. Permisul nu se va acorda decât persoanelor militare, oficiale şi civililor cari vor avea afaceri urgente de aranjat.

Răspunsul guvernului slovac la nota polonă din 29 August

Bratislava, 31 (Rador). — *Biroul de presă slovac publică Joi răspunsul guvernului slovac la demersul polon cu data de 29 August.*

In nota sa Polonia protesta contra sosirii unor trupe germane în Slovacia.

Guvernul slovac răspunde că nu poate să se abată dela obligaţiile fixate prin acordurile germano-slovace dela 18 şi 23 Martie şi că trebue, în interesul integrităţii şi independenţii sale politice, să ia măsuri contra atacului sau agresiunii eventuale, fără ca el să aibă planuri agresive.

Aceste hotărâri sunt influenţate în mod decisiv de faptul că în zona limitrofă Slovaciei, Polonia a concentrat puternice unităţi de trupe şi prin faptul că, în ultimul timp s'au produs numeroase incidente.

NOU DEMERS AL PAPEI PENTRU PACE

Cetatea Vaticanului, 31 (Rador). —Corespondentul agenţiei Havas transmite:

Papa Pius XII a făcut pe lângă puterile interesate un nou demers în favoarea păcii.

*

Cetatea Vaticanului, 31 (Rador). — **Corespondentul agenţiei HAVAS dă următoarele amănunte cu privire la noua acţiune întreprinsă de Papa în favoarea păcii:**

Joi dimineaţă papa Pius XII a avut o lungă consfătuire cu cardinalul Maglione la reşedinţa sa dela Castel Gandolfo.

Indată după această consfătuire, cardinalul Maglione s'a înapoiat la Vatican şi a convocat pe ambasadorii Franţei, Italiei, Germaniei şi Poloniei şi pe ministrul Marei Britanii pe lângă Sfântul Scaun.

Cardinalul Maglione a primit pe rând pe cei cinci diplomaţi, înmânând fiecăruia din ei o notă scrisă.

Apelul ducelui de Windsor către Regele Italiei

Telegramă particulară

Paris, 30 — **Ducele de Windsor care se află la Cannes a trimis Regelui Italiei o telegramă făcând apel la intervenţia Suveranului în favoarea păcei.**

Ducele spune că a luptat în timpul războiului mondial alături de soldaţii italieni şi că în virtutea acestei tovărăşii roagă azi pe Rege să întrebuinţeze toată influenţa pentru a preveni o catastrofă care pare acum iminentă.

Ducele de Windsor adaugă, că regretă de a importuna pe Suveran în aceste vremuri grele, dar „ca simplu cetăţean al lumii" nu se poate abţine de a trimite acest mesaj personal.

*

Cannes, 31 (Rador). — *Ducele de Windsor a declarat că a trimis Regelui Italiei o telegramă personală concepută astfel:*

„Vă stimez foarte mult şi m'am luptat alături de soldaţii Majestăţii Voastre. Pot oare, pe această bază să vă rog să întrebuinţaţi influenţa pe care o aveţi pentru a împiedica o catastrofă care pare iminentă? Imi pare rău că v'am deranjat în acest moment atât de turbure, dar, ca simplu cetăţean al lumii, nu mă pot împiedica de a vă adresa acest mesaju personal".

Amânarea târgului de mostre dela Salonic

Atena, 21 (Telegraph-Orient).— Din cauza situaţiei internaţionale tulbure, târgul de mostre internaţional dela Salonic, care urma să fie deschis pe ziua de 9 Septembrie, a fost amânat, după cum anunţă subsecretariatul propagandei, deocamdată cu 15 zile pentru 24 Septembrie.

Grav accident de autocamion lângă Atena

Atena, 31 (Telegraph-Orient).— *In apropierea staţiei Kileba, la 20 de km. de Atena, un automotor s'a ciocnit la un pasaj de nivel cu un autobus. Printre morţii, ai căror număr nu se cunoaşte încă exact, se află şi trei turişti români. Numărul răniţilor este foarte mare.*

CONSILIU DE MINIŞTRI LA LISABONA

Lisabona, 31 (Rador). — *Consiliul de miniştri s'a întrunit Joi dimineaţă la palatul Saobento sub preşedinţia d-lui Salazar.*

Şedinţa a ţinut patru ore.

Consiliul a examinat pe larg situaţia internaţională.

Membrii guvernului au discutat măsurile pe care guvernul urmează să le ia faţă de o eventuală evoluţie gravă a evenimentelor.

Şcoala de echipiere a Serviciului social dela Turda

Turda, 31 August

Şcoala de echipiere dela Turda a fost împărţită în patru grupe a câte 26 echipiere şi sub conducerea unei comandante a lucrat în câte un sat, fiind între grupe o adevărată întrecere.

Aşa în comuna Sănduleşti a lucrat grupa 4 sub conducerea comandantei Felicia Popescu, care în scurtul timp cât a stat în această comună a realizat frumoase lucruri.

E drept că în acest sat preotul, învăţătorul şi notarul lucrează în cea mai strânsă armonie, de aceia echipierele au avut şi un sat favorizat, dar nu mai puţin adevărat e că s'a lucrat cu atâta tact, sârguinţă şi dragoste încât a câştigat încrederea populaţiei.

S'au strâns date pentru monografia satului, apoi s'au făcut demonstraţii practice, atât la bucătărie cât şi pentru lucrurile gospodăreşti

La sfârşitul lunei, comandanta grupului, a înfiinţat o subsecţie a bunelor gospodine, formând un comitet din 12 membre. In cursul lunei în fiecare Duminică şi sărbătoare s'au dat serbări.

Rezultatul conferinţei dela Oslo

Oslo, 31 (Rador). — **Miniştrii de externe ai Danemarcei, Finlandei, Norvegiei şi Suediei, s'au întrunit Joi într'o conferinţă la Oslo.**

Comunicatul oficial publicat în cursul serii arată că s'a discutat situaţia europeană. S'au schimbat păreri şi în ce priveşte realizarea unei neutralităţi absolute a statelor nordice în eventualitatea unui război european, precum şi în ce priveşte chestiunile referitoare la cooperarea economică dintre cele patru state.

Cei patru miniştri de externe continuă să nădăjduiască că chestiunile europene în suspensiune vor fi rezolvate paşnic şi au încredere că diferitele părţi vor respecta neutralitatea statelor nordice dacă totuşi ar izbucni un război între marile puteri.

Cele patru state nordice s'au pus de acord pentru a încerca să menţină activitatea Societăţii Naţiunilor.

La Londra se speră încă într'o comunicare a guvernului polon

Londra, 31 (Rador). — **Redactorul diplomatic al agenţiei Reuter scrie:**

Ultimele 24 de ore n'au adus nici o ameliorare a situaţiei internaţionale. Impotrivă, tensiunea a crescut şi perspectivele sunt foarte grave.

Nu s'a înregistrat nici un progres în ce priveşte conversaţiile dintre guvernul britanic şi cel german. Se speră însă că ar putea sosi în curând o comunicare din partea guvernului polon cu privire la negocierile directe dintre Polonia şi Reich.

Este o chestiune care va fi poate hotărîtoare, deşi, în acest din urmă ceas, ea lasă doar o foarte mică lumină de nădejde.

Londra, 31 (Rador). — Agenţia Reuter transmite:

In cercurile oficiale britanice se declară că întrucât propunerile Germaniei au fost date Joi seară publicităţii şi dat fiind modul în care ele au fost prezentate, este de presupus că ele sunt oficiale.

Guvernul care este interesat în primul rând în aceste propuneri — se spune în aceste cercuri, — este, bineînţeles, guvernul polon.

Iată dece ar fi cu totul nepotrivit să se facă vreun comentariu aici, înainte ca guvernul polon să fi avut timp să le examineze.

Acţiunea pentru ridicarea satelor in Ardeal

Manifestaţia populară de neţărmurită dragoste şi desăvârşit devotament pentru Suveran, din Poiana Ilvei-Năsăud

O parte din mulţimea adunată la marea manifestaţie populară dela Poiana Ilvei-Năsăud

Bistriţa Năsăud, 29 August

Potrivit unui program amănunţit, întocmit în spiritul nouei epoci de renaştere naţională, inaugurată de M. S. Regele Carol II, d. dr. Victor Moldovan, fost ministru, a întreprins o vie acţiune pentru ridicarea satelor în Ardeal.

După vizita făcută în acest scop în jud. Făgăraş, d-sa a coborât în mijlocul ţăranilor graniceri, urmaşi ai faimoaselor „Cătane Negre", din ţara Năsăudului, pentru a le cunoaşte pe deplin nevoile şi a se putea astfel proceda apoi, în chip neîntârziat, la satisfacerea lor.

PRIMIREA DELA POIANA ILVEI

La ora 11 dim., d. dr. VICTOR MOLDOVAN, fost ministru, însoţit de un numeros grup de fruntaşi politici din jud. Năsăud a sosit cu maşina în comuna Poiana Ilvei.

La 2 km. depărtare de comună a fost întâmpinat de un banderiu de călăreţi, în frumoase costume naţionale, în frunte cu d-nii Emil Candale şi Ieronim Guzu, învăţători.

D. EMIL CANDALE, învăţător, a rostit cuvântul de bun venit, căruia i-a răspuns distinsul oaspe, mulţumindu-i pentru frumoasele sentimente exprimate.

La marginea comunei, d. dr. Victor Moldovan, fost ministru, a fost primit de o mare mulţime de ţărani, în straie de sărbătoare, în frunte cu ţăranul fruntaş **Ion Pop**, primarul comunei Poiana Ilvei, care i-a oferit pâine şi sare.

In aclamaţiile mulţimii, d. VICTOR MOLDOVAN a mulţumit pentru frumoasele cuvinte adresate, cum şi pentru însufleţita primire făcută.

In continuare, d-sa a arătat că în acţiunea d-sale de ridicarea satelor este secondat de un tânăr harnic şi priceput fiu al comunei Poiana Ilvei, d. dr. CORNEL POP.

LA LOCUL ADUNARII

Incadrat de banderiul de călăreţi şi mulţimea ce-l întâmpinase, d. Victor Moldovan, împreună cu însoţitorii, a fost condus, în mijlocul unei însufleţiri de nedescris, la locul adunării.

Aci S. S. părintele TRAIAN BUZILA, parohul comunei Poiana Ilvei, îl salută în numele comunei.

ASISTENŢA

In jurul unei tribune improvizate, aşezată pe locul unde a fost vechea casă parohială, s'a strâns poporul, adunat din toate satele din împrejurimi.

Pe tribună au luat loc d-nii: dr. Victor Moldovan, fost ministru, dr. Vasile Butta, fost prefect, Ioan Sas, arhitect, dr. Traian Chitul, primarul oraşului Năsăud, prof. Ştefan Lupu, preşedintele asociaţiei profesorilor secundari din judeţul Năsăud, Nicolae Onoae, avocat în Năsăud, dr. N. Pop-Baldi, şeful poliţiei din Bistriţa, dr. Cornel Pop, av. Bistriţa, dr. Dănilă Pop, av. din Bucureşti, Alexiu Pop, inv. N. Moldovan, notar Liviu Guţiu, S. S. pr. Ovidiu Bulbuc, prof. Marius Pop, Emil Moldovan, şeful gării Poiana Ilvei, Ioan Goga, ziarist, Titu Pop-Poenariu, subłt. Leonida Bodiu, Titul Mureşan şi Mircea Dumitrescu, funcţionari C.F.R. din Măgura Ilvei Valer Bazga, primarul comunei Măgura Ilvei, etc.

CUVANTARILE

Adunarea a fost prezidată de S. S. părintele TRAIAN BUZILA.

Primul a vorbit d. dr. CORNEL POP, av. în Bistriţa, care a a adus elogii M. S. Regelui Carol II, care prin înţelepciunea Sa, a ştiut să ne integreze pe toţi la timp într'un singur front, Frontul Renaşterii Naţionale.

D. TITU POP-POIENARU, fiu al comunei Poiana Ilvei, a spus că d. Victor Moldovan a coborât în mijlocul mulţimei graniceresti, pentru a-i asculta toate durerile, toate plângerile.

Ţăranul fruntaş DUMITRU CANDALE din Poiana Ilvei, salută pe oaspete în numele locuitorilor din localitate.

D. NICOLAE MOLDOVAN, învăţător în Josenii-Bârgăului a vorbit despre regimul de autoritate şi demnitate instaurat de M. S. Regele.

In continuare a conturat personalitatea d-lui Victor Moldovan.

D. dr. VASILE BUTTA, fost prefect, a arătat că dragostea cu care e primit şi înconjurat, d. Victor Moldovan, dovedeşte că sufletul poporului ştie să-şi cinstească pe adevăratii lui conducători.

Apoi a arătat dragostea şi devotamentul neclintit ce datorim M. S. Regelui, Augustul nostru Conducător şi Indrumător.

S. S. părintele OVIDIU BULBUC, din comuna Măgura-Ilvei, a arătat că M. S. Regele a trecut cu buretele peste trecut şi a deschis o epocă nouă şi creatoare.

DISCURSUL D-LUI VICTOR MOLDOVAN, FOST MINISTRU

D. VICTOR MOLDOVAN, fost ministru, a rostit un discurs din care desprindem următoarele:

Gândurile pornite de sus de tot, dela Acela care se găseşte în fruntea Ţării, iau forme vizibile, forme concrete.

Adevărul care trăieşte în noi este că avem un mare şi înţelept Comandant, căruia îi datorăm multă recunoştinţă.

Potrivit îndrumărilor Sale, a început o muncă uriaşă pentru înzestrarea ţării, atât pentru timp de pace, cât şi pentru timp de război.

Munca aceasta a început de sus în jos şi de jos în sus, într'o strânsă, armonică şi sistematică colaborare.

Copiii sunt azi crescuţi în şcoală în dragostea de Ţară şi Rege, în cultul înaintaşilor, în respectul pentru părinţi şi tot ce este scump pe pământul strămoşilor noştri.

Echipe de studenţi străbat ţara, activând în sânul poporului, pe seama căruia aduc multe şi preţioase servicii.

Ţăranul fruntaş Dumitru Candale vorbind la marea adunare din Poiana Ilvei-Năsăud

Intreaga ţară este transformată într'un vast şantier de muncă, de însănătoşire morală, de îndreptare materială, de renaştere a tuturor aşezămintelor noastre tradiţionale.

Pilda vie care ni se dă de sus, ne face să fim însufleţiţi de credinţa fermă în viitorul strălucit al neamului nostru.

Am cutreierat ţinutul graniţei şi ca şi aci, în multe locuri am văzut lccalurile primăriei slabe. şcoli descoperite, biserici sprijinite cu grinzi ca să nu se prăbuşească peste credincioşi, am văzut multă jale şi multă amărăciune.

Nu s'a făcut decât foarte puţin în trecut pe seama satelor şi sătenilor de alci.

Am puternica convingere că sub acest nou regim, de renaştere naţională, voiu isbuti să schimb faţa lucrurilor, ajutat de tot ce este bun în graniţă.

Am fost deunăzi, bunăoară, în satul poetului George Coşbuc. Am întâlnit acolo ţărani săraci lipiţi pământului şi roşi de boale.

Ne vom da toată silinţa să îndreptăm aceste rele ce bântue peste tot.

Am în jurul meu între mulţi alţii doi tineri, elemente capabile, d-nii dr. Cornel Pop, originar din Poiana-Ilvei şi dr. Dănilă Pop din Leşu, cu ajutorul cărora voiu purcede la muncă spornică în această direcţie.

Să ne vedem deci cu bine şi la treabă!

D. Victor Moldovan a fost apoi obiectul unei entuziaste manifestaţii de simpatie din partea celor de faţă.

Apoi s'a trimis o telegramă d-lui Armand Călinescu, preşedintele consiliului de miniştri.

INCHIDEREA ADUNARII

S. S. părintele TRAIAN BUZILA, preşedintele adunării mulţumind d-lui Victor Moldovan, fost ministru, pentru cinstea făcută comunei Poiana-Ilvei, de a fi venit în mijlocul ţărănimii de aici, a subliniat nevoile locale, rugându-l să fie sprijin pentru populaţia ţărănească şi asigurându-l de toată dragostea şi devotamentul tuturor, după care a declarat adunarea închisă.

Au urmat jocuri ţărăneşti, executate de flăcăii şi fetele satului şi satelor vecine.

S'au jucat: Bătuta, Căluşeul, Brâul şi Someşane.

La urmă toţi cei prezenţi, în frunte cu intelectualii, au închis hora unirii.

A fost pentru toţi cei de faţă o zi de mare sărbătoare naţională, prilejuind clipe de rară reculegere şi înălţare sufletească, trăite într'o atmosferă de caldă simţire românească.

*

A urmat o consfătuire, prezidată de d. VICTON MOLDOVAN, cu fruntaşii satelor, veniţi la adunare.

S'au formulat cu această ocazie doleanţele şi revendicările ţărănimii, care urmează să fie soluţionate fără întârziere.

In casa primitoare a S. S. părintelui TRAIA BUZILA s'a dat apoi o masă în cinstea oaspeţilor.

După aceea, d. dr. VICTOR MOLDOVAN, împreună cu însoţitorii, a părăsit comuna Poiana-Ilvei, şi după un scurt popas în comuna Leşu, în casa părintească a d-lui dr. DANILA POP, avocat din Bucureşti, s'a îndreptat spre oraşul Bistriţa.

Pentru ridicarea Săcelelor

Braşov, 30 August

Ne-am ocupat şi în alte dăţi despre importanţa cursurilor de pregătire cooperatistă cari s'au ţinut în timpul verii la Săcelele-Braşovului şi la care au participat câteva sute de cursişti.

Printre cei care au urmat cursurile, au fost unii cari cunoşteau vechea activitate economică din această parte a ţării şi care au făcut o remarcă foarte dureroasă: activitatea din trecut după toate tărâmurile dar mai ales pomicolă abia de mai dăinuieşte.

Dacă tineretul săcelean, în anii din urmă, a stârnit un curent puternic de viaţă culturală, dacă la temelia actualei gospodării stă cel mai desăvârşit spirit de înfrăţire ca şi în timpurile de stăpânire străină, apoi nu se poate spune că săcelenii au păstrat cu sfinţenie tot ce altădată constituia mândria şi bogăţia regiunei. Si ceea ce este mai trist, este faptul că, în multe regiuni ale ţării, ţăranii au desconsiderat una din ramurile de activitate rodnică: îndeletnicirea pomicolă.

Unii spun că această abandonare se datoreşte schimbării de temperatură, care nu mai priieşte pomilor; alţii — şi din aceştia sunt mai numeroşi — dau o altă explicaţie, care pare a fi cea mai apropiată de realitate: Săcelenii, ca şi locuitorii altor regiuni, sătui de aceiaşi îndeletnicire, s'au apucat de altele care, ce-i drept, la început [illegible] dar mai pe urmă au [illegible] curgă dezlluzille.

Ştiut [illegible] că valorificarea fructelor a reprezentat înainte cu două decenii o importantă sursă de venituri pentru săceleni, căci ei aprovizionau cu fructe nu numai piaţa Braşovului, ci şi alte regiuni neprielnice pomilor fructiferi.

Inapoierea în care se găseşte astăzi starea pomicolă a Săcelelor a fost observată cu câţiva ani în urmă şi ea a dat de gândit celor chemaţi să rezolve problemele cu caracter pomicol. Totuşi străduinţile de până acum n'au dat rezultatul aşteptat, fie că acele străduinţi erau numai de suprafaţă, fie că ele n'au fost înţelese.

Astăzi însă, totul pare să se îndrepte pe un făgaş mai temeinic, începându-se o serioasă acţiune pomicolă de d. ministru Victor Jinga.

D-sa a luat contact cu organele agricole ale judeţului pentru a da pomiculturii din regiune vigoarea de altădată.

La Camera de agricultură din Braşov au şi început lucrările pentru stabilirea unui plan de activitate menit să stea la baza acestei acţiuni.

Conducătorii acestei instituţii au luat la rândul lor contact cu primarii din Săcele pentru întocmirea cât mai curând a unor fise gospodăreşti în care se vor trece lucrările ce urmează să fie executate de fiecare sătean.

Aceste lucrări vor fi executate de organele tehnice agricole ajutate de săteni şi premilitari şi ele vor consta din curăţiri, deparazitări, săpături şi răriri de pomi pregătindu-se livezile pentru primăvara viitoare.

In felul acesta în regiunea Săcele, se va întoarce iară nu numai frumuseţea livezilor de altădată ci şi rodul unei munci pe cât de plăcute pe atât de rentabile.

— m. i. mat. —